



## TILSYNSUTVALGET FOR DOMMERE

Likelydende brev til:

1. A (klager)
2. Dommerfullmektig B (innklaget)  
X tingrett

Deres ref:

Vår ref:

Dato:

23. juni 2003

### **KLAGE FRA A PÅ DOMMERFULLMEKTIG B, X TINGRETT**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte 23. juni 2003 truffet vedtak i ovennevnte klagesak.

Vedtaket er truffet av følgende medlemmer: Anne Lise Rønneberg, leder, Jon Høyland, Halvor Kjølstad, Trine Buttingsrud Mathiesen og Wenche Frogn Sellæg.

Ved brev 2. og 3. mars 2003 til Domstoladministrasjonen i Trondheim, har A inngitt klage på mangelfull informasjon i X tingrett og på dommerfullmektig B, samme sted. Slik henvendelsen var formulert ble hun forespurt om henvendelsen skulle anses som en klage til Tilsynsutvalget for dommere. Dette har hun bekreftet ved brev 10. april 2003. Det fremgår at klagen gjelder dommeratferd. Klagen er forelagt dommerfullmektig B til uttalelse. Sorenskriveren i X tingrett er orientert om klagen og gitt anledning til eventuell supplerende uttalelse.

Klager – A – har i hovedsak anført følgende:

Hun var part i en sivil sak for X tingrett, hvor dommerfullmektig B var dommer. På forhånd hadde hun fått informasjon om at retten skulle settes med tre dommere, og hun fant det derfor uforståelig da hun oppdaget at rett ble satt med enedommer i hennes sak.

Under hovedforhandlingen opplevde hun gjentatte ganger at dommeren var partisk i motpartens favør. Selv fikk hun beskjed om å fatte seg i korthet under sin forklaring. Til tross for at hun bare brukte 15 minutter, ble hun stadig avbrutt av dommeren. Motparten fikk derimot nærmere 1 time til disposisjon. Hun følte seg overkjørt, og ble stresset og nervøs.

Dommerens partiskhet kom bl.a. til uttrykk ved at han stadig nikket til saksøkte under dennes prosedyre, mens hun selv – saksøker – bare fikk ”stygge blikk”. Han rettet også pekefingeren mot henne. Forholdet mellom dommeren og motparten bar preg av slik vennlighet, at det var grunn til å tro at de kjente hverandre fra før.

Før rettssaken hadde hun fått skriftlig beskjed om at bevis som skulle legges frem måtte varsles. Likevel fikk motparten lov til å legge frem et "over 100 siders bilag" uten at dette var forhåndsvarslet.

Videre hadde dommeren redusert den tid som var satt av til hovedforhandlingen til en dag, uten at hun fikk noen nærmere forklaring.

Klageren opplever at hennes og familiens rettssikkerhet på ingen måte var ivaretatt i X tingrett i forbindelse med denne saken.

Innklagede – dommerfullmektig B – har i hovedsak uttalt følgende:

Klagen oppfattes som grunnløs. Ikke på noe tidspunkt hadde klageren, som var saksøker i en sivil sak, begjært retten satt med meddommere. Det er først i forbindelse med klagen at han er blitt kjent med hennes forutsetninger om dette. Det ble heller ikke fremsatt innsigelser mot dommeren under hovedforhandlingen.

Det tas avstand fra påstander om avbrudd, stygge blikk, instruksjoner m.v. under hovedforhandlingen. I den grad klageren ble avbrutt under sin partsforklaring, må det ha vært ut fra en vurdering av relevansen i det som fremkom. Hennes samboer, som ikke er advokat, fikk tillatelse til å føre ordet for henne i innledningsforedrag, ved utspørring og i prosedyre. Ikke på noen tidspunkt ble det rettet noen pekefinger mot klageren. Imidlertid hadde klageren med seg to barn i barnehagealder inne i rettssalen. Dette ble akseptert, men ved et par anledninger måtte dommeren se bort på klageren for å få henne til å påse at barna holdt seg rolige, da det et par ganger var tilløp til uro fra deres side.

Det bekreftes at han – ubevisst – kan ha nikkert til motpartens advokat ved noen anledninger under innledningsforedrag og i prosedyren, men da som en bekreftelse på at faktiske eller rettslige poenger ble oppfattet. Saken ble ansett tilstrekkelig opplyst etter prosedyren, og klageren fikk derfor bare fem minutter til disposisjon for replikk.

Det er ikke korrekt at motparten fikk fremlegge nye bevis under hovedforhandlingen som ikke var varslet på forhånd. Klageren sikter antakelig til det juridiske utdraget som motparten hadde med og leste fra, noe det er full anledning til.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Utvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Slik saken er opplyst, finner utvalget det åpenbart unødvendig å høre partenes muntlige forklaringer, jfr. domstoloven § 238 annet ledd annen setning. Partene har heller ikke anmodet om dette.

Når det gjelder klagerens anførsler om feilaktig informasjon med hensyn til rettens sammensetning, antar utvalget at dette må bero på en misforståelse. I sivile saker for tingretten er det lovens hovedregel at rett settes med én juridisk dommer. Utvalget finner det ikke sannsynlig at X tingrett har opplyst at det er vanlig med to meddommere i en sak av den art det her er tale om.

Når det ellers gjelder den del av klagen som berører dommerens administrasjon og atferd under hovedforhandlingen, konstaterer utvalget at partene er uenige om hva som faktisk har foregått. Dette er forhold som alltid vil være vanskelig å avklare, og særlig når klagen

gjelder kroppsspråk, blick osv, som nok kan feiltolkes eller misforstås. Som administrator har en dommer full anledning til å gripe inn i partsforklaringer og andre innlegg, dersom han finner det nødvendig. Han kan stille spørsmål, og han kan avbryte en redegjørelse dersom denne finnes irrelevant for det saken dreier seg om. Utvalget er imidlertid innforstått med at det kan oppleves som en påkjenning i seg selv å skulle møte i retten uten bistand av advokat, selv om klageren i denne saken hele tiden var bistått av sin samboer.

Utvalget har vurdert om klagen burde vært forelagt for saksøkte og dennes prosessfullmektig for uttalelse. Etter en samlet vurdering har utvalget ikke funnet tilstrekkelig grunn til dette, jfr. bemerkningene foran om de problemer man generelt står overfor i forbindelse med klager av denne art.

Selv om utvalget ikke vil se bort fra at klageren kan ha opplevd situasjonen i retten som vanskelig, kan utvalget ikke se det godtgjort at dommerfullmektigen har opptrådt i strid med god dommerskikk.

Tilsynsutvalget for dommere kan ikke se at det er grunnlag for disiplinærtiltak mot dommerfullmektigen.

Etter dette fatter Tilsynsutvalget for dommere slikt enstemmig  
vedtak:

Det anvendes ikke disiplinærtiltak mot dommerfullmektig B.

\* \* \* \* \*

Tilsynsutvalgets vedtak kan ikke påklages etter forvaltningslovens regler. Partene i saken kan bringe tilsynsutvalgets vedtak inn for tingretten ved søksmål. Søksmålsfristen er to måneder etter at partene ble underrettet om tilsynsutvalgets vedtak. Det vises nærmere til domstolloven § 239.

Kopi av dette vedtak sendes sorenskriveren i X tingrett til orientering.